

Spojené věci C-222/05 až C-225/05

J. van der Weerd a další

v.

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

(žádost o rozhodnutí o předběžné otázce
podaná College van Beroep voor het bedrijfsleven)

„Zemědělství – Tlumení slintavky a kulhavky – Směrnice 85/511/EHS – Přihlédnutí
vnitrostátního soudu i bez návrhu k právu Společenství – Procesní autonomie –
Zásady rovnocennosti a efektivity“

Stanovisko generálního advokáta M. Poiares Madura přednesené dne 1. března
2007 I - 4236
Rozsudek Soudního dvora (čtvrtého senátu) ze dne 7. června 2007 I - 4249

Shrnutí rozsudku

- 1. Předběžné otázky – Přípustnost – Omezení
(Článek 234 ES)*

2. *Právo Společenství – Soudní žaloba – Vnitrostátní procesní podmínky*
(Směrnice Rady 85/511, ve znění směrnice 90/423 čl. 11 a 13)

1. Na otázky týkající se výkladu práva Společenství položené vnitrostátním soudem v právním a skutkovém rámci, který tento soud vymezí v rámci své odpovědnosti a jehož správnost nepřísluší Soudnímu dvoru ověřovat, se vztahuje domněnka relevance. Odmítnutí žádosti podané vnitrostátním soudem je ze strany Soudního dvora možné pouze tehdy, pokud je zjevné, že žádaný výklad práva Společenství nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny. Uvedená domněnka relevance nemůže být vyvrácena pouhou okolností, že jeden z účastníků původního řízení zpochybňuje určité skutečnosti, jejichž správnost nepřísluší Soudnímu dvoru ověřovat a na nichž závisí vymezení předmětu uvedeného sporu.

(viz body 22–23)

2. Právo Společenství neukládá vnitrostátnímu soudu v takovém soudním řízení

týkajícím se legality správního aktu s ohledem na žalobní důvody vycházející z porušení článků 11 a 13 směrnice 85/511, kterou se zavádějí opatření Společenství pro tlumení slintavky a kulhavky, ve znění směrnice 90/423, povinnost uplatnit bez návrhu důvod vycházející z porušení ustanovení právního předpisu Společenství, vzhledem k tomu, že to nevyžaduje ani zásada rovnocennosti, ani zásada efektivity.

Jednak totiž ohledně zásady rovnocennosti uvedená ustanovení směrnice neurčují ani podmínky pro zahájení řízení v oblasti tlumení slintavky a kulhavky, ani orgány příslušné v jejich rámci určit rozsah práv a povinností procesních subjektů, takže je nelze považovat za rovnocenná s vnitrostátními pravidly veřejného pořádku, která jsou samotným základem vnitrostátních řízení, vzhledem k tomu, že vymezují podmínky, za nichž je lze zahájit, jakož i orgány příslušné v jejich rámci k určení rozsahu práv a povinností procesních subjektů. A dále, zásada efektivity nevylučuje vnitrostátní právní předpis, jenž brání vnitrostátním soudům uplatnit bez návrhu důvod vycházející z porušení právních předpisů Společenství, jestliže by je přezkum takového důvodu donutil

k opuštění jejich pasivní role tím, že by vykročily z rámce sporu vymezeného účastníky řízení a opřely by se o jiné skutečnosti a okolnosti, než na kterých účastník řízení mající zájem na uplatnění uvedených ustanovení založil svoji žalobu. V takovém řízení zásada efektivity neukládá vnitrostátním soudům povinnost uplatnit bez návrhu důvod vycházející z ustanovení právního předpisu Společenství, nezávisle na jeho

významu pro právní řád Společenství, pokud mají účastníci řízení skutečnou možnost uplatnit před vnitrostátním soudem žalobní důvod založený na právu Společenství.

(viz body 29–31, 36, 41–42 a výrok)